

Zdravotná starostlivosť orientovaná na pacienta a na komunitu- situácia v SR z pohľadu VLD

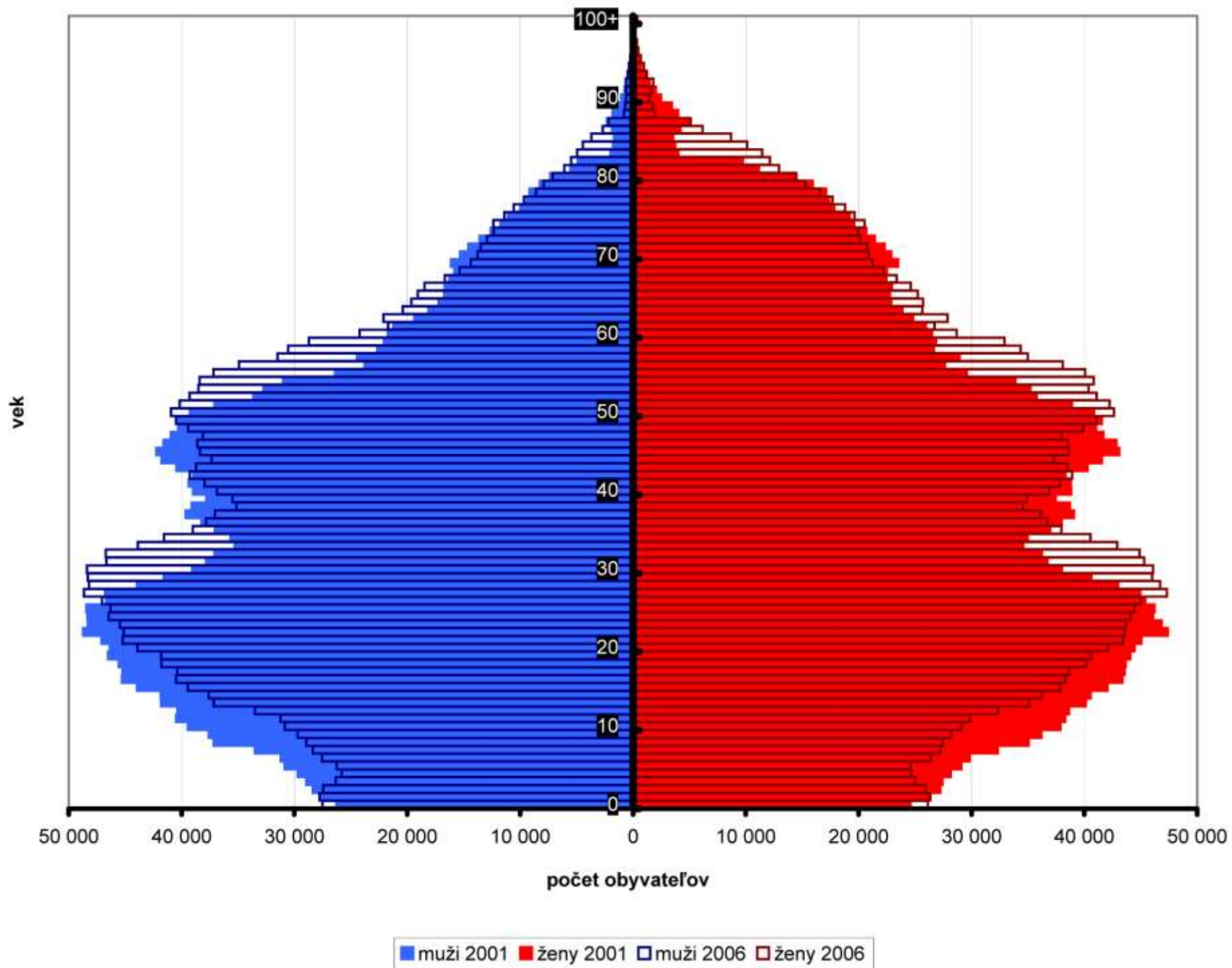

www.vpl.sk

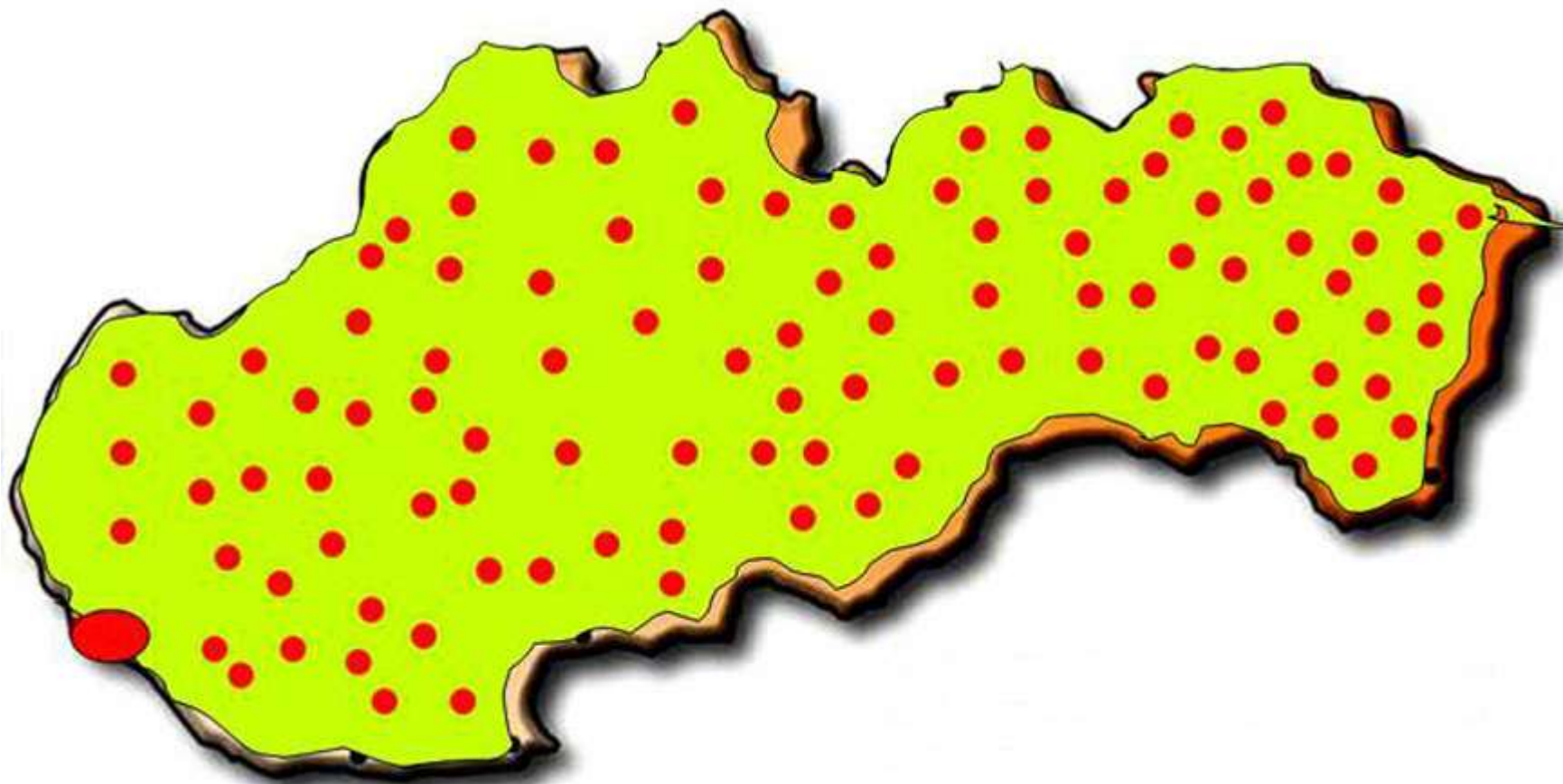
Peter. Lipták
Prezident Slovak Society of GP

Bojnice, 17.10.2008

Veková štruktúra obyvateľstva Slovenskej republiky, 2001 a 2006 (stav k 31.12.)

Sieť VLD na Slovensku

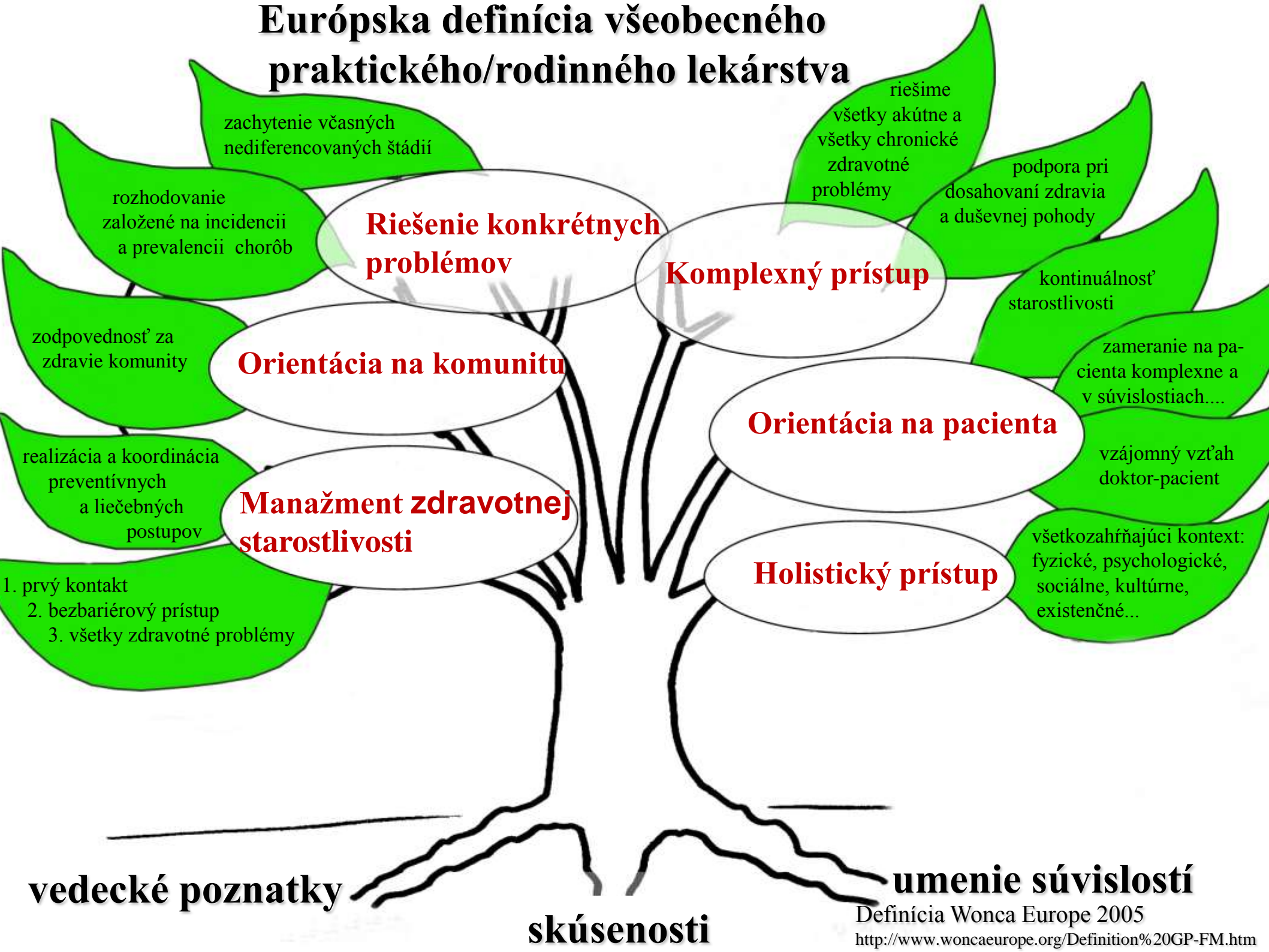
2 331 VLD, dáta v PC

(4 milióny občanov nad 18 rokov)

Ekonomický základ SR

- Slovenská ekonomika sa rýchlo rozvíja, HDP je dnes cca 75% z priemeru v EU.
- ZS spotrebúva cca 7 % z HDP, ročne je to asi 3 mld EUR
- PZS pre dospelých (4 mil občanov) spotrebuje ročne cca 2 % z celkových zdrojov na zdravotníctvo, cca 70 mil EUR
- To je cca 30 tisíc EUR ročne na jednu ambulanciu VLD poskytujúcu primárnu starostlivosť o cca 1600 dospelých občanov

Európska definícia všeobecného praktického/rodinného lekárstva

Definícia Wonca Europe 2005

<http://www.woncaeurope.org/Definition%20GP-FM.htm>

Súčasná prax na Slovensku? (I)

-zdravotná starostlivosť orientovaná **na diagnózu**

- ucho- ušný, krčný, nosný
- srdce, krvný tlak- internista, kardiológ
- astma- pneumológ, alergológ
- depresia- psychiater
- cukrovka- diabetológ
- štítna žľaza- endokrinológ
- chrbtica- neurológ, ortopéd
- kolená, koxy- ortopéd
- oči- očný lekár
- plieseň- kožný lekár
-

MUDr.Výmenný Lístok

Plytvanie časom a silami pacienta?
(Plytvanie financiami? ...)

Súčasná prax na Slovensku? (II)

-zdravotná starostlivosť orientovaná **na pacienta a komunitu**

→ ucho → srdce, krvný tlak → astma → oči →
depresia → cukrovka → štítna žľaza → chrbtica →
kolená, koxy → pliešeň → ...

→ Všetky problémy pacienta vyrieši všeobecný lekár vo svojej kompetencii v 60-80(90%) prípadov (rozhoduje odborná zdatnosť všeobecného lekára).

→ Špecialista je v zdravotnom systéme lekár určený na riešenie zložitých stavov a nie na riešenie každého stavu určitého orgánového systému.

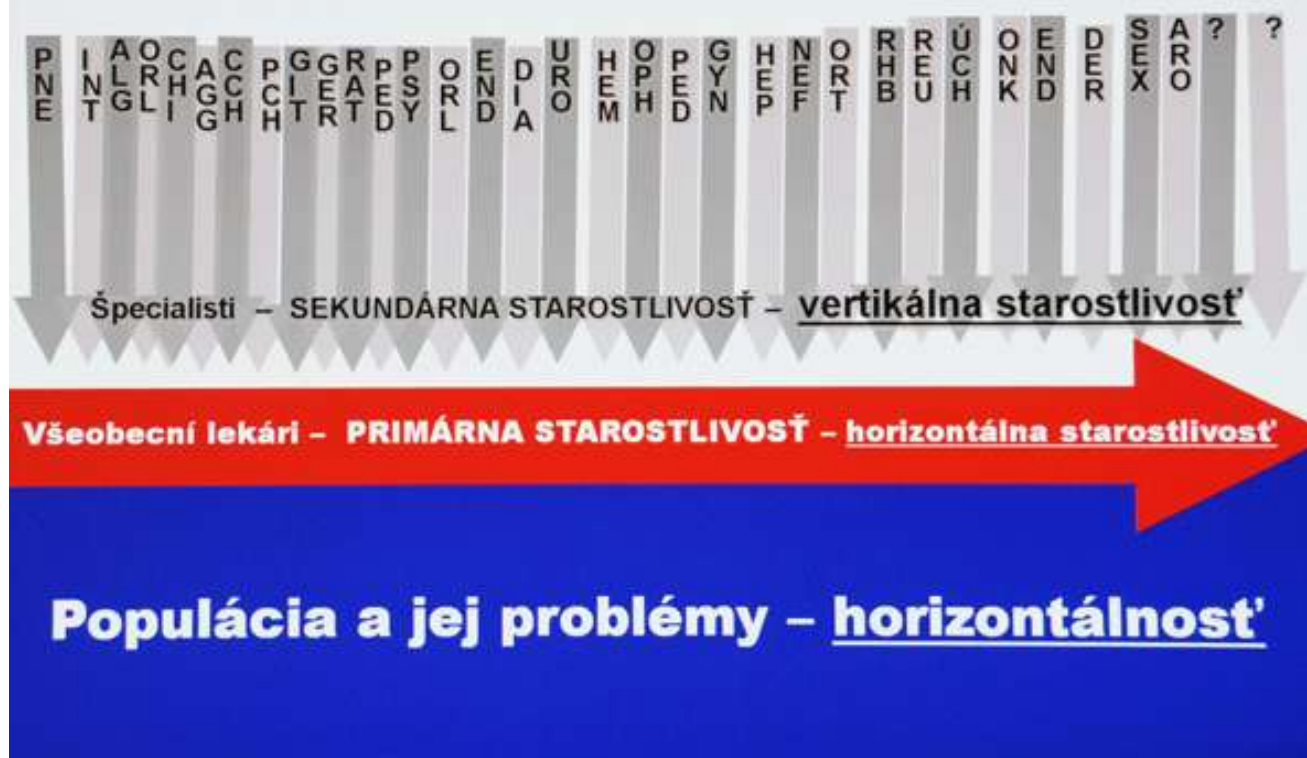
→ Takýto systém šetrí čas pacienta, poskytuje pacientovi kvalitnejšiu starostlivosť o „ľahšie“ prípady (komplexne a v súvislostiach), zvyšuje dostupnosť špecialistov pre komplikované stavy...

DOKTOR

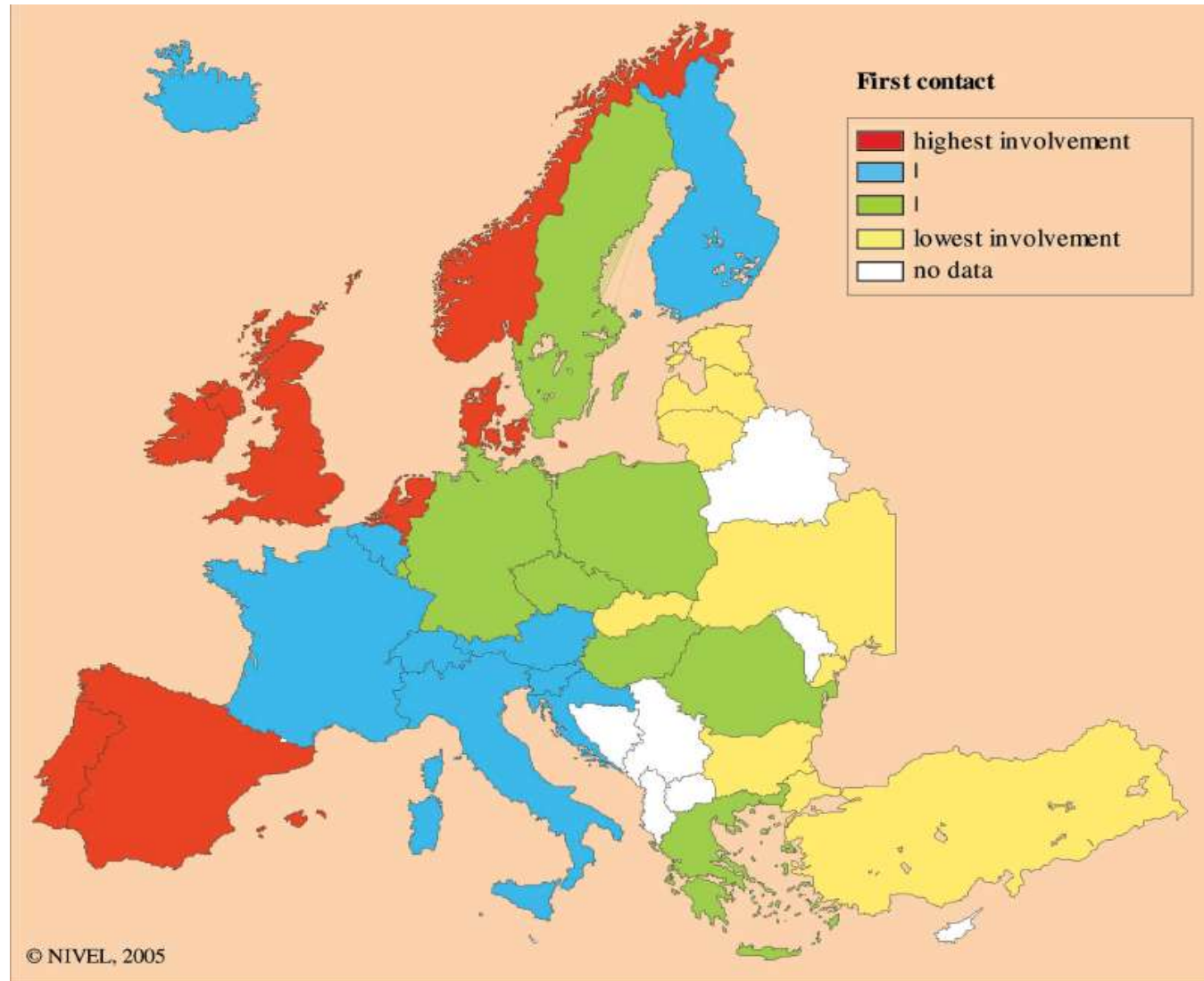
Teória a prax zdravotnej starostlivosti

Populácia a jej problémy sú uložené horizontálne. Je logické, budovať aj silnú horizontálnu zdravotnú starostlivosť, orientovanú na pacientov a na ich komunity. Vertikálna(špecialisti) a horizontálna starostlivosť(všeobecní lekári) majú byť v rovnováhe.

Rozdiely v primárnej starostlivosti v Európe

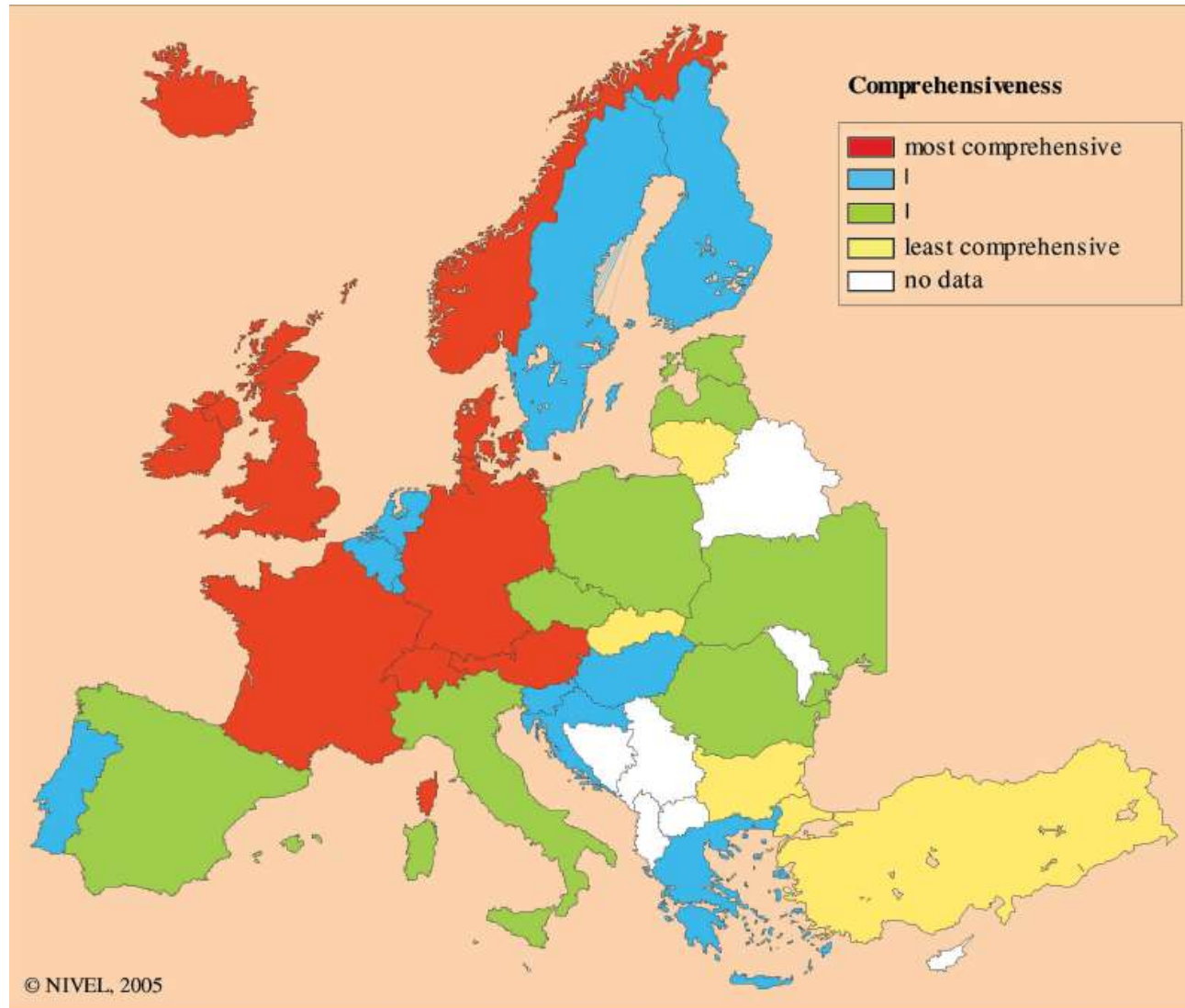
Vstup do zdravotného systému

Stupeň plnenia úlohy lekára prvého kontaktu a manažéra zdravotnej starostlivosti všeobecným lekárom (zjednodušene funkcia „výmenný lístok“)

Rozdiely v primárnej starostlivosti v Európe

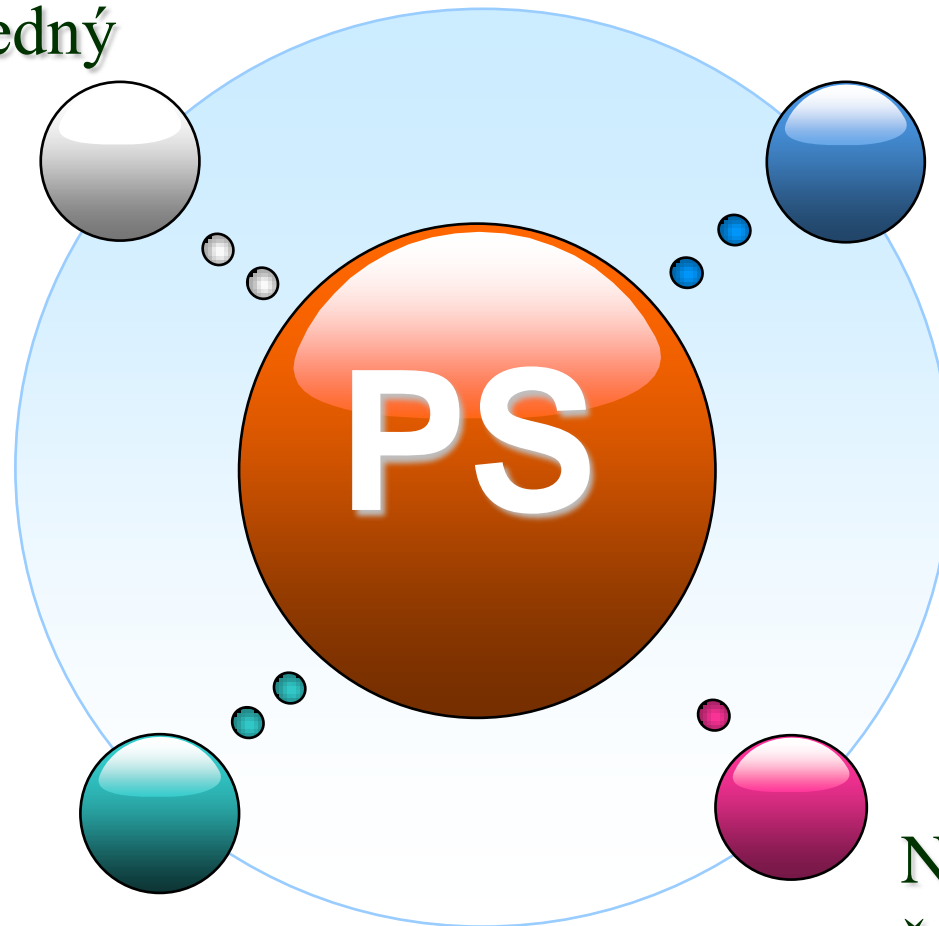
Komplexnosť

Poskytovanie komplexnej liečebnej a preventívnej starostlivosti všeobecným lekárom

Primárna starostlivosť

Prvý kontakt a následný diagnostický a liečebný postup

Komplexnosť I – starostlivosť o všetkých pacientov **v komunitných súvislostiach**

Komplexnosť II – široký okruh činností na podporu zdravia, preventívnej a liečebnej starostlivosti
– **v súvislostiach konkrétneho pacienta**

Napojenie na špecialistov a nemocnice

PS v komunite (I) – COPD team

všeobecní/praktickí/obvodní/rodinní lékaři, priame napojenie na ambulancie terénnych špecialistov, SVALZ-y, nemocnice...

obvodní gynekológovia, obvodní stomatólógovia

sesterská terénna starostlivosť- ADOS

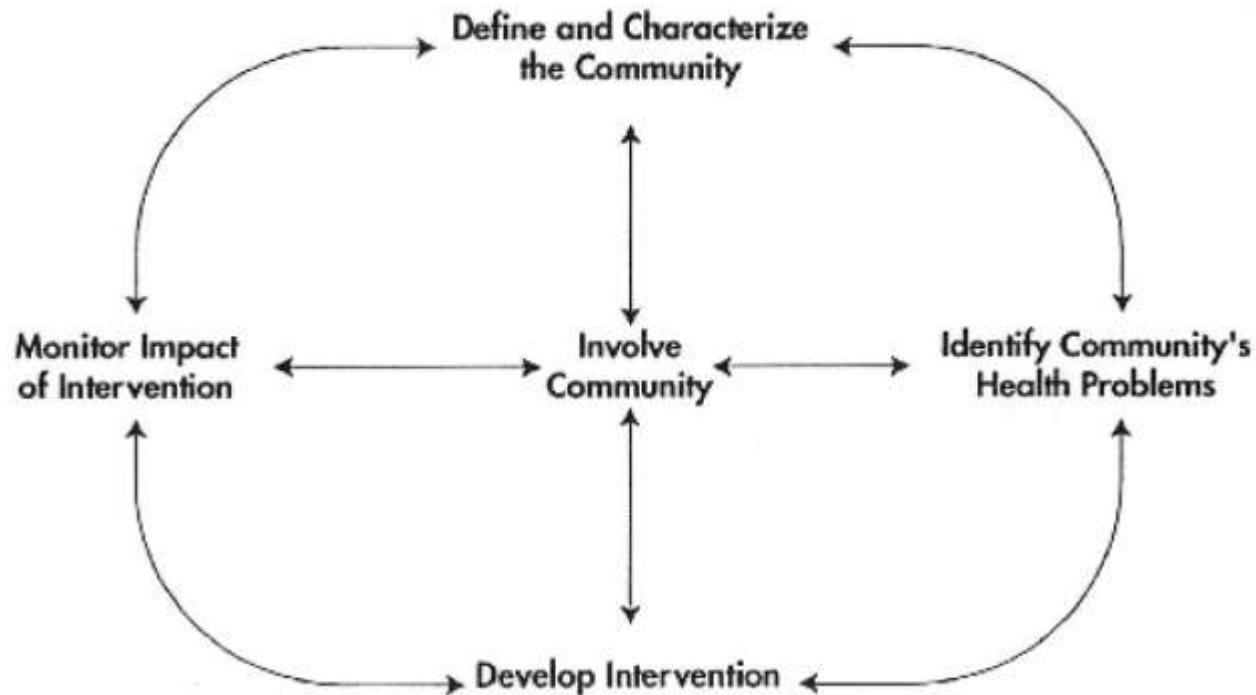
rehabilitační pracovníci v teréne

ambulantná psychologická starostlivosť,
farmaceuti...

sociálni pracovníci, patientske združenia,
kluby zdravia...

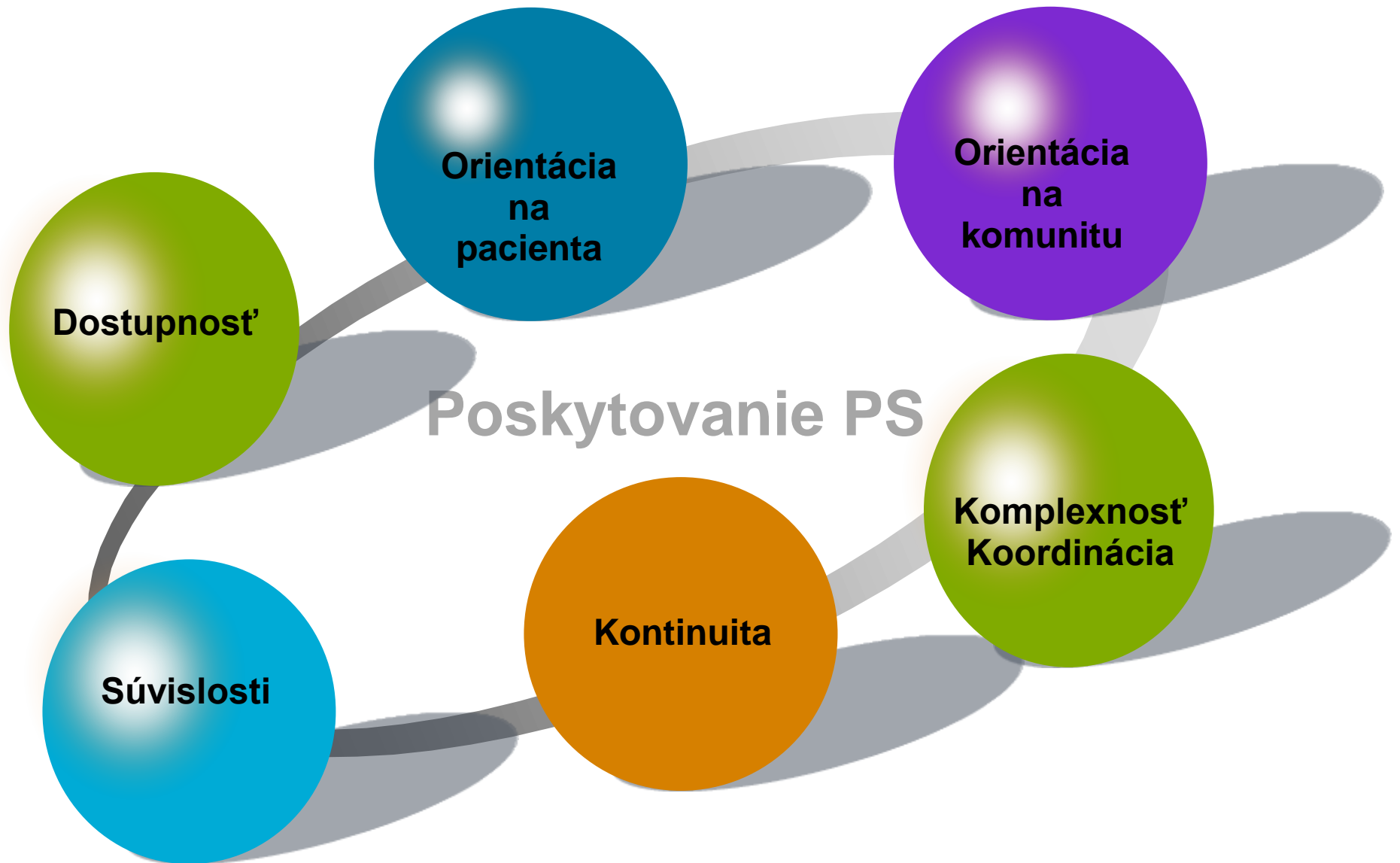
**Disciplíny
PS v
komunite**

PS v komunite (II)

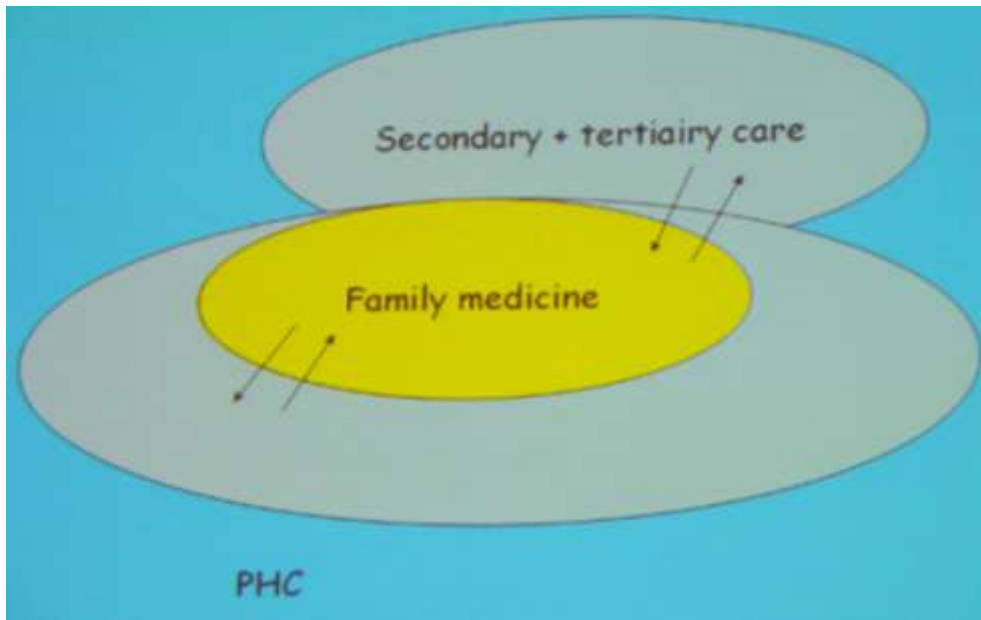
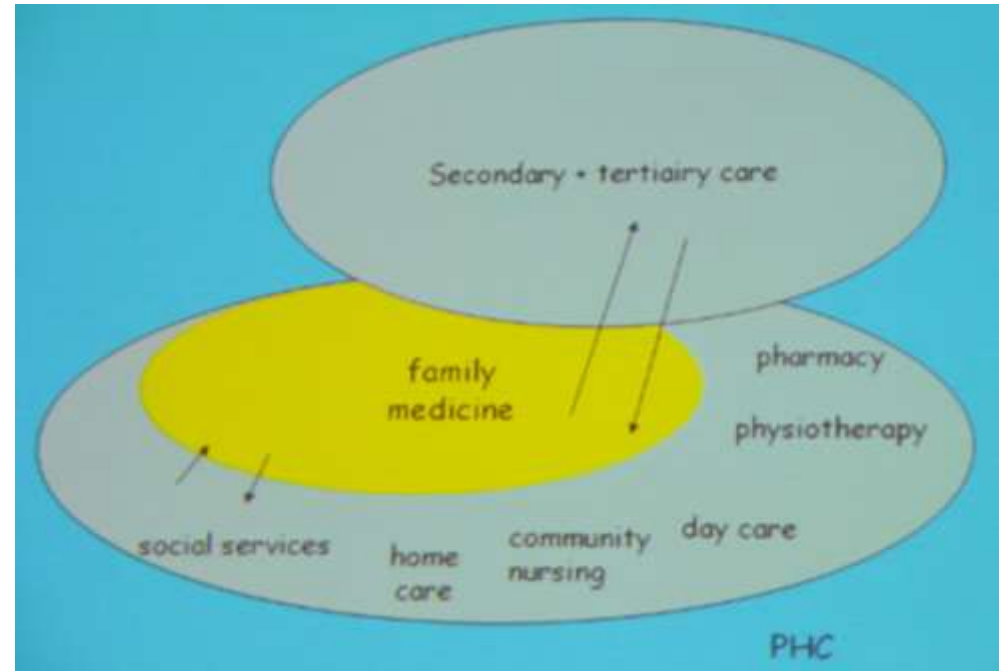
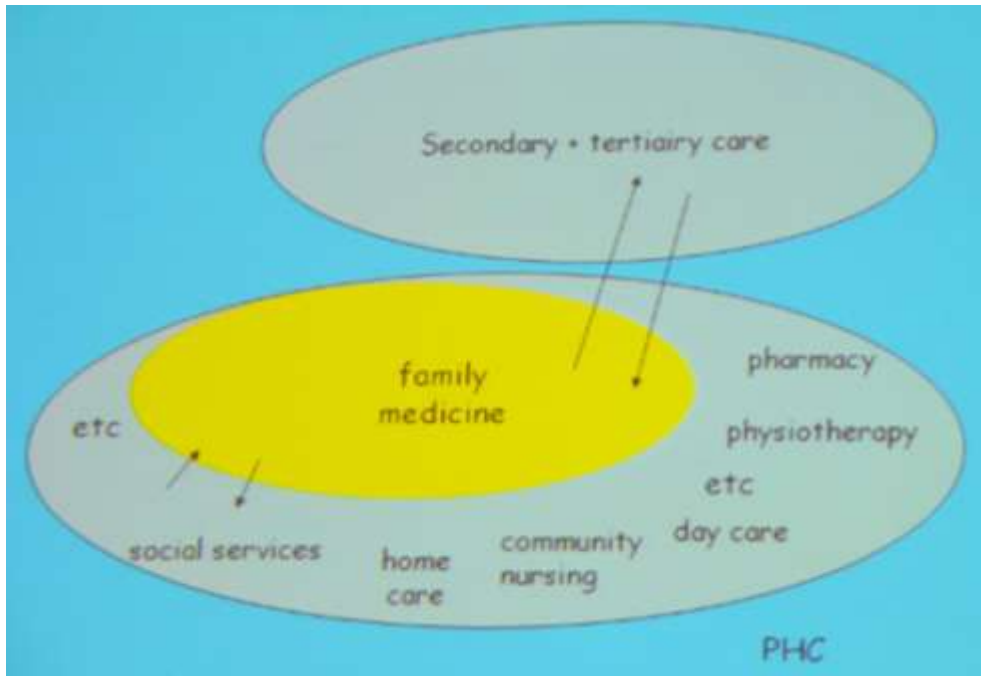

- 1. Analýza- definícia a charakteristika komunity, analýza a prepojenie existujúcej komunitnej siete poskytovateľov**
- 2. Identifikácia zdravotných problémov komunity**
- 3. Intervencie**
- 4. Monitorovanie**

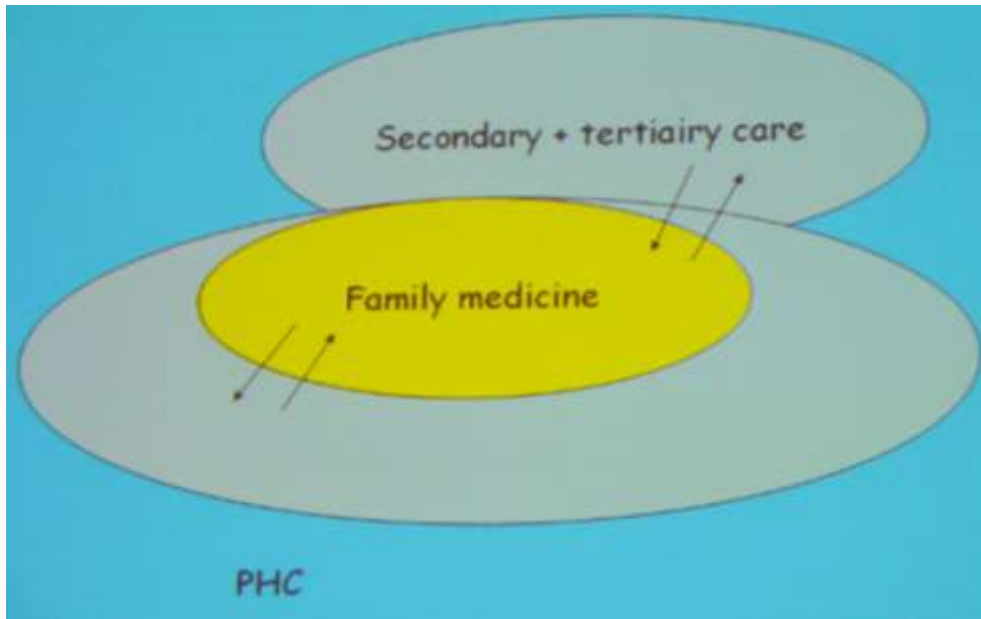
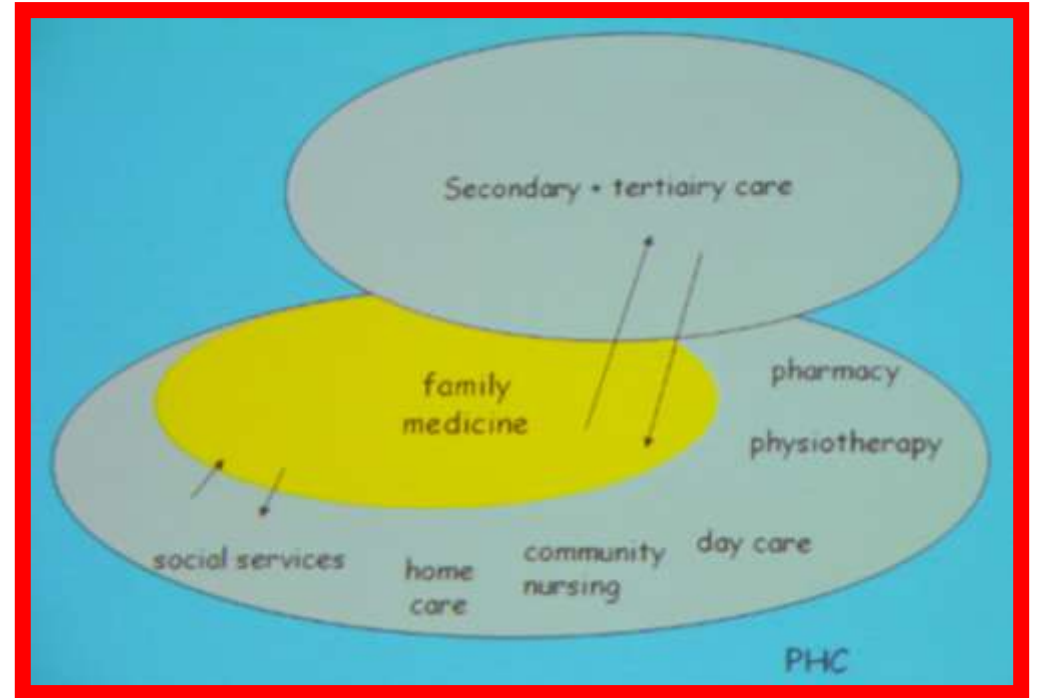
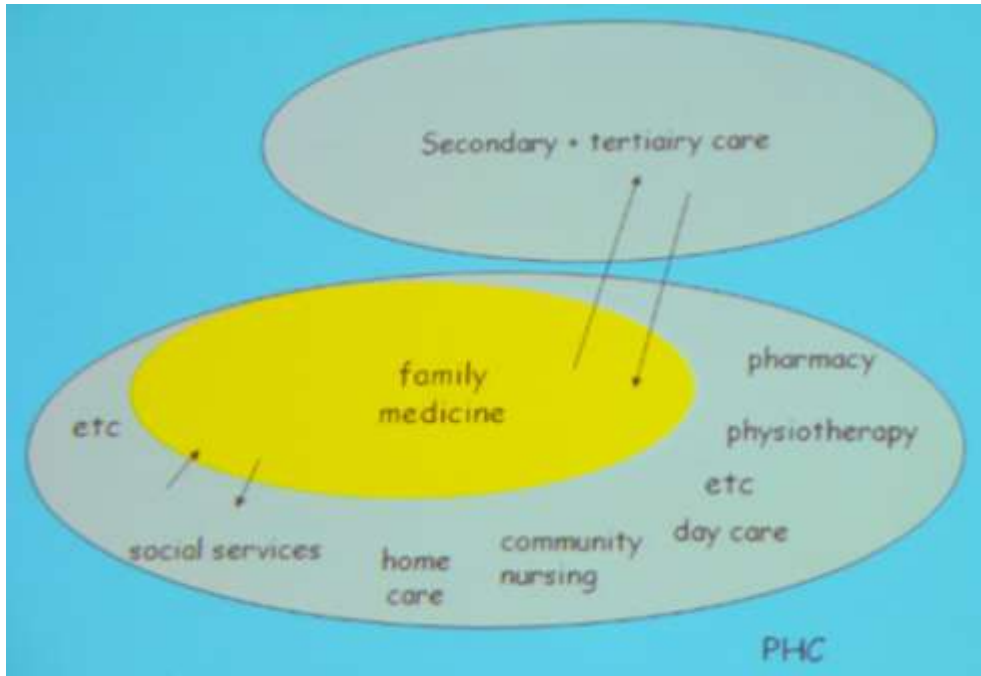
PS v komunite (III)

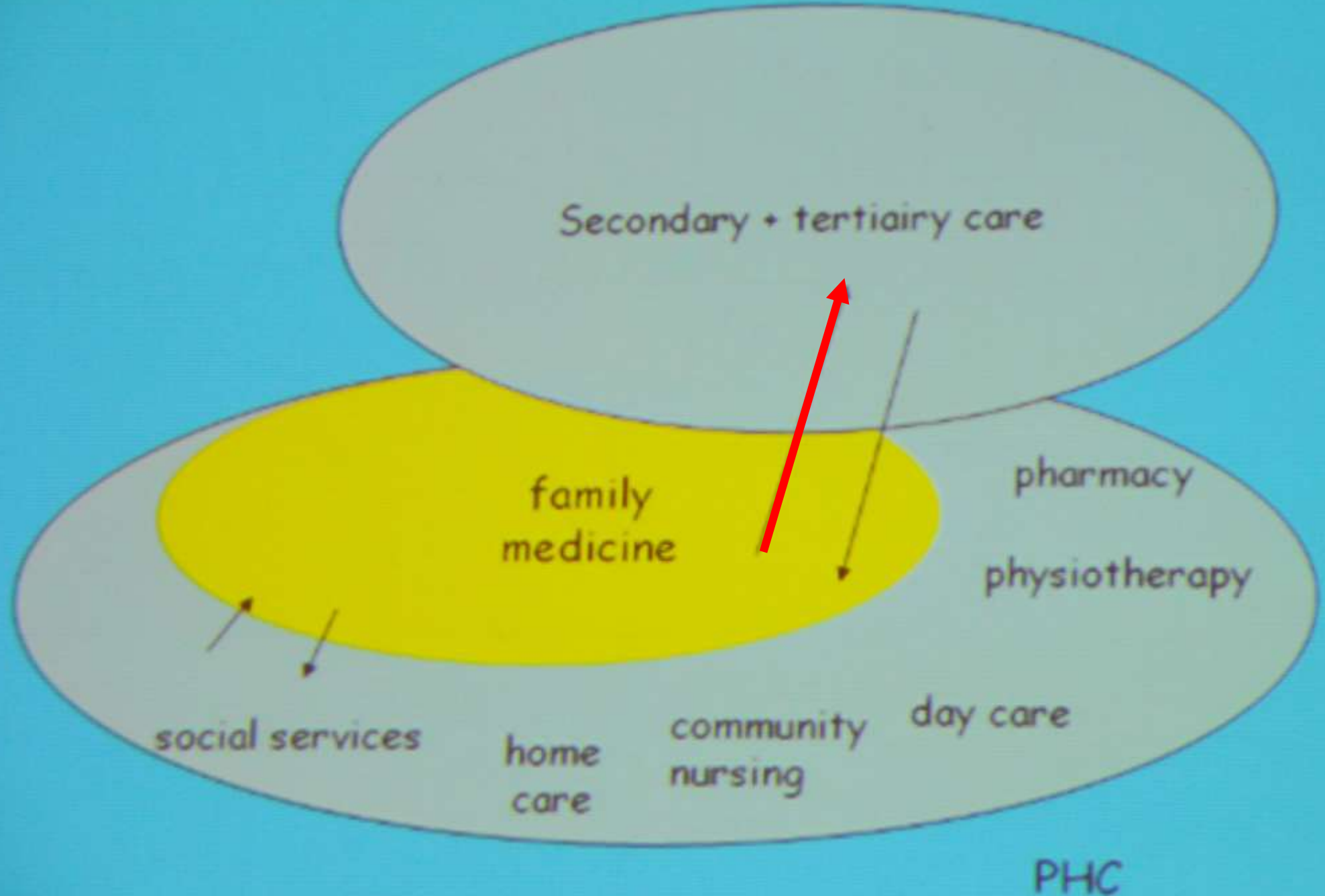
Modely systémov zdravotnej starostlivosti

Aký je systém zdravotnej starostlivosti na Slovensku?

Slovenský súčasný model

Súčasný slovenský model PS?

- Prečo sekundárna starostlivosť preberá funkcie PS?
- VL majú malé kompetencie, nepostačujúce na plnohodnotnú diagnostiku a liečbu u mnohých rozšírených ochorení(AB,COPD,DM, Hypertenzia, Srdcové zlyhánie, infekčné ochorenia...)
- Je to v dôsledku množstva nelogických preskribčných obmedzení na mnohé lieky.
- Výsledkom je, že komplexná a kvalitná zdravotná starostlivosť je daná umelo do rúk iba špecialistom
- Blokovanie kompetencií rozvoja horizontálnej primárnej starostlivosti brzdí rozvoj PC a COPC.

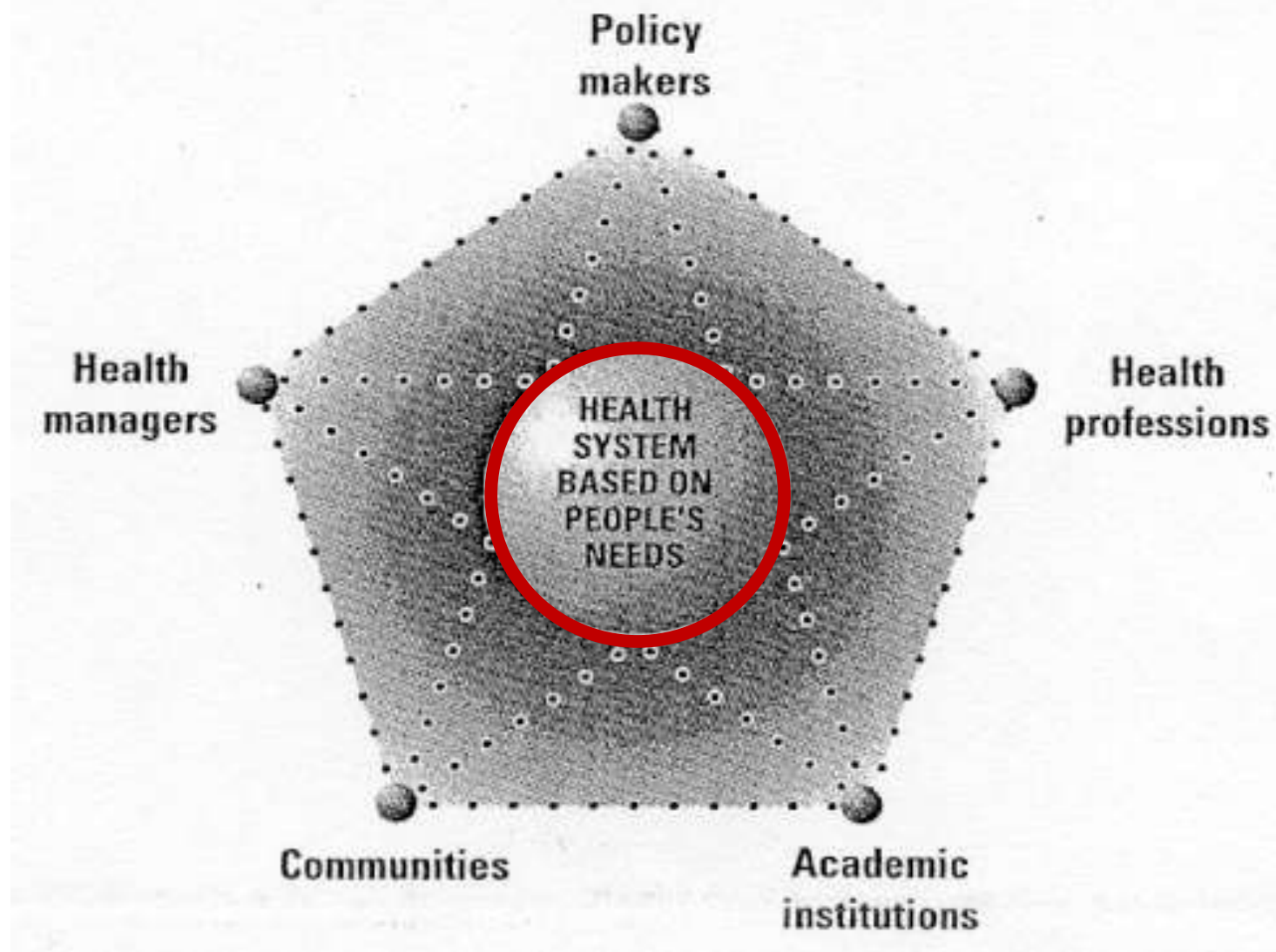
Stav rozvoja **PS** v komunitě na Slovensku

- Sme na začiatku
- Pripravujeme edukačný projekt v COPD pre VL v regiónoch
- Budeme mapovať komunity a ich zdravotné potreby.
- Budeme mapovať sieť možných poskytovateľov COPD v jednotlivých regiónoch
- Vidíme veľké rozdiely v implementácii v mestských a vidieckych podmienkach

Možnosti budúceho vývoja

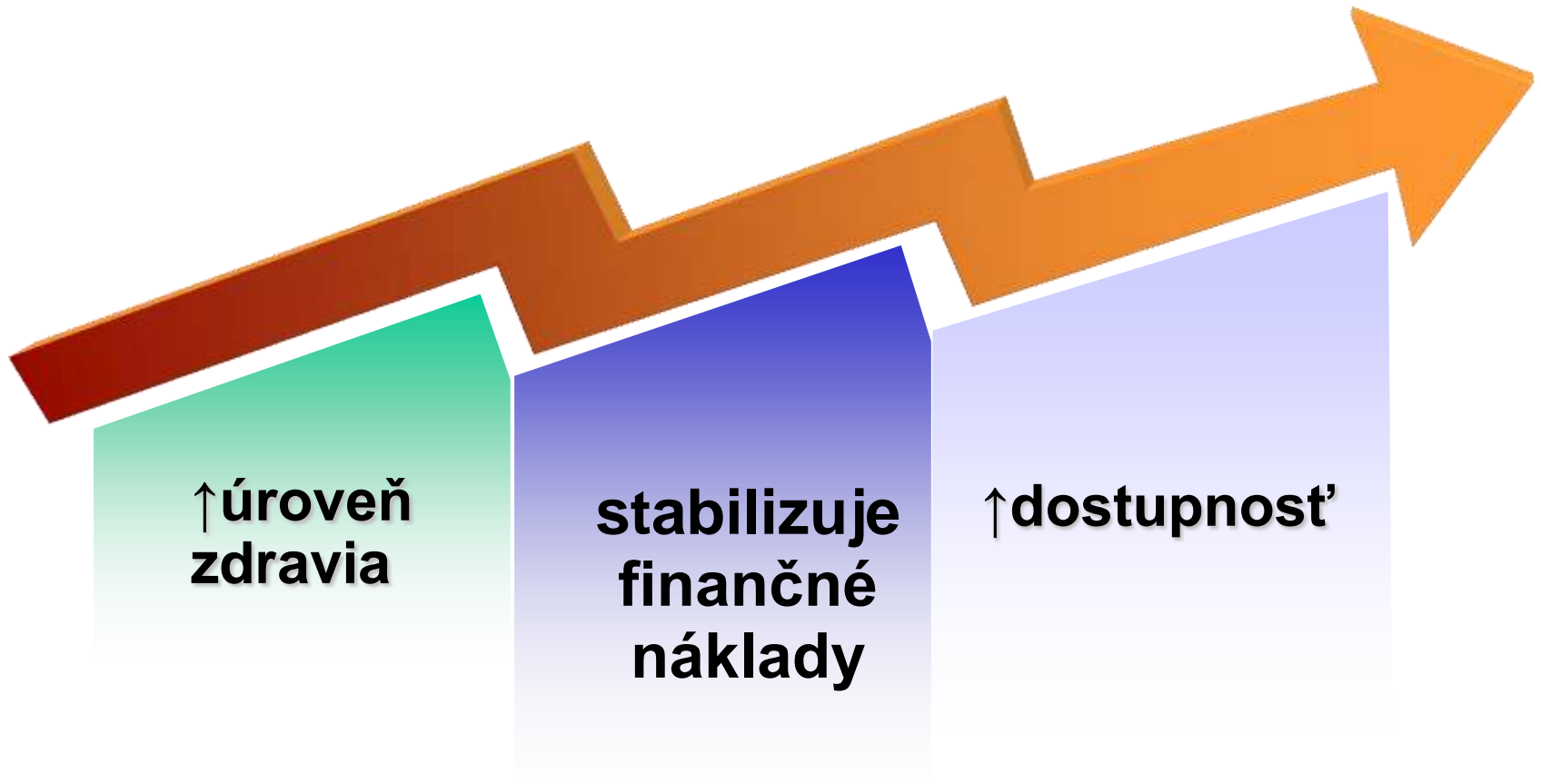
- Predchádzajúca vláda robila reformy ktoré preferovali na biznis orientovanú zdravotnú starostlivosť pred rozvojom PZS.
- Súčasná vláda opäť vytvorila lekárske obvody, ktoré sú základom COPD a znovu zaviedla dostupnosť sekundárnej starostlivosti iba s oporúčaním od VL a tak navrátila do PZS Sk manažérsku funkciu.
- Tieto pozitívne kroky sú nádejou že zdravotný systém na Slovensku má ambíciu premeniť sa na moderný zdravotný systém postavený na PZS...
- Zodpovednosť za vytvorenie ZS postaveného na potrebách ľudí je v rukách politikov.

PARTNERSHIP PENTAGON

ZDRAVOTNÝ SYSTÉM POSTAVIŤ NA POTREBÁCH L'UDÍ

Prečo dôraz na rozvoj primárnej starostlivosti?

Závěrečné otázky, pre MZ?

- Existuje v súčasnosti PZS na Slovensku? Je to všeobecná ambulantná starostlivosť?
- Kontinuita?
 - VLDD -do 28 rokov?
 - geriatri -od 60 rokov?
 - pracovná zdravotná služba - pracujúci občania?
 - Špecialisti- poskytujú starostlivosť pre jednoduché stavy?
- Kompetencie?
 - diagnostické
 - lieky

www.vpl.sk
www.globalfamilydoctor.eu
www.woncaeurope.org
www.globalfamilydoctor.com
www.euprimarycare.org

lipp@pobox.sk